



# ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II / 1401, 141 31 Praha 4, tel. 267 103 040, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 113 z 10. 4. 2008

## Česká astronomická společnost udělila cenu Zdeňka Kvíze

Česká astronomická společnost ocenila Kvízovou cenou za rok 2008 Bc. Luboše Bráta z Pece pod Sněžkou. Cena Zdeňka Kvíze za rok 2008 byla udělena Luboši Brátovi za jeho přínos v oboru studia proměnných hvězd, především za jeho přínos k modernizaci přístupu celé Sekce pozorovatelů proměnných hvězd ČAS k pozorování proměnných hvězd prostřednictvím CCD techniky, k rychlému zpracování a katalogizaci výsledků i jejich dostupnosti široké komunitě pozorovatelů prostřednictvím webového rozhraní a tím i dostupnosti pro vědeckou komunitu, což se bezpochyby do budoucna projeví na užitečnosti získaných pozorování, i za jeho podíl na fungování časopisu Open European Journal on Variable Stars. Slavnostní předání ceny proběhne 12. dubna 2008 v Praze – Kolovratech na celostátním setkání poboček a odborných sekcí České astronomické společnosti a dalších astronomických institucí. Po předání ceny bude přednesena laureátská přednáška, která bude přístupná veřejnosti.



### Bc. Luboš Brát (\* 1978)

Astronomií a vlastně i proměnnými hvězdami se zabývá od roku 1992. O rok později se stal členem Sekce pozorovatelů proměnných hvězd ČAS. Do roku 2000 napozoroval vizuálně přes 170 okamžiků minim a téměř 10 tisíc vizuálních odhadů fyzických proměnných hvězd. V roce 1996 byl zvolen členem výboru Sekce, od roku 2004 byl jejím místopředsedou a koncem roku 2005 se stal předsedou. V roce 1996 spoluzaložil skupinu MEDÚZA a dodnes je členem jejího vedení. V letech 1997 až 2000 studoval bakalářský obor

Aplikovaná fyzika se zaměřením na astrofyziku na přírodovědecké fakultě Masarykovy Univerzity v Brně.

Na poli proměnných hvězd působí především jako pozorovatel a programátor webových i jiných aplikací. Krátký výčet nejdůležitějších projektů: server <http://var.astro.cz>, webové stránky projektu B.R.N.O. a MEDÚZA, Univerzální vyhledávací brána, O-C brána, SQL grafické rozhraní pro databázi MEDÚZY i databázi minim BRNO, CzeV, SvkV, RafV listiny nových proměnných hvězd, databáze pozorování ALTAN.Observatory. Založil a je moderátorem diskusního fóra o proměnných hvězdách na [www.astro-forum.cz](http://www.astro-forum.cz). Dále napsal řadu programů pro práci s proměnnými daty - např. XMedGraf, Phaser, OCParser, Differencer. Je autorem desítek článků o proměnných hvězdách v časopise Perseus a Cirkuláři skupiny MEDÚZA a spoluautor katalogu MEKA. Je držitelem ocenění Stříbrná MEDÚZA. Publikuje v odborné literatuře. Je autorem trenážeru pro pozorování zákrytých dvojhvězd.

Je spoluzakladatelem OEJV – (Open European Journal on Variable Stars). Díky jeho snaze byl tento internetový časopis koncem roku zahrnut do Smithsonian/NASA Astrophysics Data System

(ADS). Všechny práce publikované v OEJV jsou tak nyní dohledatelné přes tuto univerzální internetovou bránu k astrofyzikálním pracím.

Od roku 2004 pozoruje v rámci projektu ALTAN.Observatory s CCD kamerou ST8 a dalekohledem zapůjčeným od České astronomické společnosti. Od té doby získal více než 70 přesných okamžiků minim a objevil 12 nových proměnných hvězd.

Spojení na laureáta: [brat@pod.snezkou.cz](mailto:brat@pod.snezkou.cz)

**Cenu Zdeňka Kvíze** zřídila Česká astronomická společnost v roce 1994. Je udělována astronomům za významnou činnost v oborech meziplanetární hmota, proměnné hvězdy a popularizace a výuka astronomie, což byly obory, kterými se zabýval dr. Zdeněk Kvíz. Cena je udělována jednou za dva roky. Poprvé byla udělena v r. 1996. Dosud ji obdrželi Kamil Hornoch z Lelekovic u Brna za významnou činnost v oboru výzkumu meziplanetární hmoty (1996), Mgr. Jiří Dušek z Brna za přínos k popularizaci astronomie (1998), Bc. Lenka Šarounová z Dobřichovic u Prahy za významnou činnost v oboru výzkumu proměnných hvězd (2000), Ing. Jakub Koukal z Kroměříže za významnou činnost v oboru výzkumu meteorů (2002), Ing. Jana Tichá z Hvězdárny a planetária v Českých Budějovicích s pobočkou na Kletci za významnou činnost v oborech meziplanetární hmota a popularizace a výuka astronomie (2004) a Ladislav Šmelcer z Hvězdárny ve Valašském Meziříčí za významnou činnost v oboru výzkumu proměnných hvězd (2006).

**RNDr. Zdeněk Kvíz, CSc.** (1932-1993) se narodil v Třebíči 4. března 1932. Po maturitě odešel studovat fyziku a astronomii na přírodovědeckou fakultu MU v Brně. Již během studií se věnoval výzkumu proměnných hvězd a meteorů a patřil k zakladatelům meteorické sekce při tehdy vznikající Lidové hvězdárně na Kraví Hoře v Brně. Po ukončení studií pracoval v Astronomickém ústavu ČSAV v Ondřejově v odd. vysoké atmosféry Země. Později učil fyziku na stavební fakultě ČVUT a Univerzitě 17. listopadu v Praze. V r. 1969 odjel na studijní pobyt na Univerzitu v Sydney v Austrálii, kde spolupracoval s prof. E. G. Bowenem při výzkumu atmosférických efektů meteorických rojů. Zde se pak rozhodl zůstat v exilu a věnoval se zejména pozorování zákrytových dvojhvězd na jižní polokouli na observatořích Siding Spring v Austrálii a ESO v La Silla v Chile. Při zpracování pozorování spolupracoval rovněž s Observatoří v Ženevě. Zemřel v Sydney 21. srpna 1993. Během svého působení v Československu patřil k prvním organizátorům meteorických expedic, byl členem redakční rady Kosmických rozhledů, proslovil řadu velmi přitažlivých přednášek pro veřejnost a napsal populárně-vědecký spisek Jak astronomové zkoumají vesmír (1958). Svůj vřelý vztah k rodné zemi a jazyku si uchoval i po celou dobu exilu a po převratu v r. 1989 se domů často vracel. Je po něm pojmenována planetka č. 8137. V r. 2001 byl jmenován osobností města Třebíče in memoriam.

Celostátní setkání České astronomické společnosti se uskuteční v sobotu **12. dubna 2008**  
v Praze – Kolovratech v sále kulturního domu „U Boudů“ od **9:30 do 18:00 hodin.**

### **Program**

- 9:30** zahájení (RNDr. Eva Marková, CSc. - předsedkyně České astronomické společnosti)
- 9:40** informace o České astronomické společnosti (projekty, přehled akcí, rozpočet...)
- 10:45** přestávka
- 11:00** Slavnostní předání Ceny Zdeňka Kvíze, laureátská přednáška
- 12:30** oběd
- 14:00** Slavnostní předání titulu Astrofotograf roku 2007, laureátská přednáška
- 15:15** přestávka
- 15:30** Astronomie v ČR – prezentace jednotlivých skupin
- 18:00** předpokládaný závěr

**Do Kolovrat se dostanete** městským autobusem nebo vlakem z pražského hlavního nádraží.

Pavel Suchan  
tiskový tajemník České astronomické společnosti

---

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/media>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II/1401, 141 31 Praha 4, tel.: 267 103 040, fax: 272 769 023, e-mail: [suchan@astro.cz](mailto:suchan@astro.cz).